

ratorerne høiere Salærer i Sager, hvor disse Salærer maatte anses for at være fyldestgjørende.

Med Hensyn til § 3 mener jeg, at man bør holde paa Bestemmelsen om, at den Sagfører, der er beskiftet af det Offentlige til at udføre en Sag ikke maa modtage noget Honorar, thi det forekommer mig at være konsekvent at negte ham den Ret. Den ærede sidste Taler mente, at der var Grund til ikke at opstille den samme strenge Regel for en Procurator som for en Embedsmand; men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i det Tilfælde, hvor en Procurator af det Offentlige beskiftes til, efter sin Tur at føre en Sag, er han i Virkeligheden Embedsmand; han optræder paa det Offentliges Vegne, udfører et Øverv paa dets Vegne og naar Lovgivningen først ordner Forholdet saaledes, at han faaer et Salær, der fuldt skal svare til det Arbejde, han gjør, kan jeg ikke se, at der er Noget til Hinder for, at man negter ham Retten til at modtage Honorar. Det vil i Virkeligheden stille ham friere og sundere, end om han kunde være berettiget til at modtage saadanne Honorarer. Bliver han berettiget dertil, er man udsat for, at et foregaaende Tillagn enten udtrykelig eller stiltiende om at faae et særligt Vederlag, naar man vinder Sagen, skjuler sig under et senere meddelt frivilligt Honorar. — Jeg berørte, at der var et Punkt, hvor jeg kunde ønske Lovforslaget forandret; det er for saa vidt jeg samstemmer med den ærede første Taler i, at den sidste Sætning af § 3 bør gaa ud, at det heller ikke bør tilstedes den, som udenfor sin Tur lader sig beskikke til Sagfører, at betinge sig eller at modtage noget Honorar. Saaledes som Forholdet er nu, er det ganske naturligt, om en Sagfører, som beskiftes udenfor sin Tur, kan gjøre dette. Som Forholdet er nu, er det naturligt, at han kan sige til den, som anmoder ham om at give Samtykke til at lade sig beskikke: Ja, min gode Mand! jeg skal gjerne føre Sagen for Dig; men vi maa blive enige om et særskilt Salær, som skal gives mig bagefter; thi det Salær, som er hjemlet efter Lovgivningen, er utilstrækkeligt; og vinder Du ikke Sagen, faar jeg slet ikke noget Salær. Anderledes, mener jeg, det stiller sig, hvis Lovforslaget, saaledes som det er forelagt, i det Væsentlige bliver ophjætt til Lov; thi saa vil jo en saadan Sagfører tillige faae et Salær, som fuldstændig svarer til, hvad hans Arbejde er værd; det vil ikke være meget vanskeligt, naar først Lovforslaget bliver Lov, om man skulde ønske, at en Sagfører udenfor Tur skulde overtage en saadan Sag, at faae ham til at gaa ind derpaa; tværtimod; naar Sagførerne vide, at de faae fuldt Vederlag for deres Arbejde, saa vil det ikke let hændes, at de skulle vægre sig ved at føre en Sag for det Salær, som saaledes er dem tilstaaet. Jeg frygter for, at en modsat Regel meget let vil føre til, at for de Sager, som ere de hyppigste, hvor man ønsker

at faae en Sagfører udenfor Tur, nemlig civile Sager, hvor man har fri Proces, vil Betydningen af § 3, naar Bestemmelsen bliver staaende, væsentlig gaa tabt. Jeg tror, at man allerede er kommen mere og mere ind paa i beneficerede Sager at træffe Aftale med en Sagfører om at føre sit Sag. I de Aar, hvor jeg har været Dommer, har jeg ikke kunnet komme til andet Resultat, end at det bliver mere og mere almindeligt, at den, som søger fri Proces, først henvender sig til en Sagfører og anmoder ham om at skrive sin Ansøgning, at de saa, hvis denne Sagfører hører til dem, som kunne beskiftes, blive enige om, at han samtidig skal andrage paa at blive beskiftet som Sagfører. Hvad der gjælder for Underretten, gjælder ogsaa for Overretten. Det er overhovedet Tilfældet i mange Jurisdiktioner, at en eller to Sagførere ved Overretten have faaet en Del Praxis i den paagjældende Jurisdiktion, hvorved de ere bleve kjendte, og at man saa henvender sig til dem med Ansøgning om at bringe Sagen frem for Overretten, og det er almindeligt at man saa anmoder om, at Bedkommende maa blive beskiftet som Sagfører udenfor Tur, og naar man først kommer saa vidt, som Lovforslaget bestemmer, at de Alle skulle have passende Salær, ville mange Sagførere være villige til udenfor Tur at lade sig beskikke til at føre Sager. Det er høist sandsynligt, at der efterhaanden udvikler sig saadanne Forhold, at den, som søger fri Proces, i Forveien ser sig om efter en Sagfører. Naar han bliver beskiftet udenfor Tur, og han saa frit skal kunne modtage Vederlag eller endogsaa betinge sig det, forekommer det mig, at Loven vil tabe en stor Del af sin Betydning, og jeg kan ikke skjønne, at der er nogen Grund til, at der for dem skulde gjælde anden Regel end for de Andre. Der bliver tilbage det Tilfælde, som maatte stundom kan frembyde Vanskelighed, nemlig de kriminelle Sager, hvor Ingen har havt Lyft til at overtage Defensionen, og hvor det altsaa har Interesse for en Part at kunne byde et klækeligt Vederlag for at faae den Sagfører, som han ønsker, til at overtage Defensionen. Jeg kan imidlertid ikke se, at det vilde kunne volde nogen Vanskelighed; thi der bliver altid tilbage Bestemmelsen i § 3 om, at Justitsministeren undtagelsesvis kan tilstede, at der kan betinges eller modtages et saadant Vederlag, og i saadanne Tilfælde staaer det den Bedkommende frit for at henvende sig til Justitsministeriet, om der er Noget at indvende mod Modtagelsen af et saadant særligt Salær.

Oxenbøll. Den ærede sidste Taler har jo egentlig kun een Indvending mod Lovforslaget, og det er med Hensyn til § 3. Jeg skal nu ikke gjøre nogen lang Tale om denne Paragraf, thi jeg gaar nemlig ud fra den Forudsætning, at Lovforslaget kommer i Udvalg, men jeg vil blot gjøre ham og det ærede andet kongevalgte Medlem (Ussing) opmærksom paa, at det forekommer mig,